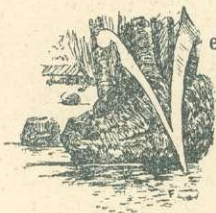

részesültek azok az ebek is, melyek ugyan mások tulajdonában vannak, de általa idomítottak. *Sétaffy*-nak különösen a *Jobb* nevű 4 éves gordonsetterjét (mely többszörös champion) dicsérik a sport-matakorok, s azt mondják róla, hogy kvalitásra nézve, úgy fényes dresszuráját illetőleg is, a kontinensen ennél előkelőbb verseny-állat, s egyszersmint használati eb — nem létezik. Mint tudjuk, *Sétaffynak* Bur-Szent-Györgyön (Komárommegye) igen keresett vizslakennelje és idomító telepe van, honnan igen jutányos árért lehet perfektül idomított kész vizslákat beszerezni, de elfogad idomításra is ebeket.

VEGYESEK.

erébharcz. Soha nem hittem volna, hogy a madárvilág szürke proletárjainak kicsiny szivében olyan ádáz gyűlölet és tartós harag üssön tanyát, a minőt 1901. évi május 13-án, d. u. 6 óra körül saját szememmel láttam. Nyugodtan szivarozgattam ablakomban s egyszer csak látom ám, hogy két nőstény-

veréb összegombolyodva villámgyorsan esik le a háztetőről, közbe iszonyúan csiripelve. Mikor a porban jól összezipkedtek és meghentergették egymást, egyik erre, másik arra repült. Azt gondoltam, vége a háborúnak; ez is csak olyan lúdháború, tyúkharcz volt, a minő ezer megesik a fák lombjai közt kora hajnaltól alkonyatig. De csalódtam. A két nőstényveréb újra párbajozott. Csiripeltek, csipogtak, henteregték, vagdalták egymást. Mikor a földön kifáradtak, a szomszéd ablak bádogpárkányán megújult az ádáz küzdelem. Egészen közel voltak. Csőre mindkettőnek tárva, kis nyelvük mérgesen villogott. Majd a párkányról is valósággal lezuhantak és csak a földhöz fél méternyi távolságban keltek szárnyra, hogy ismét a földön keljenek birokra. Épen akkor sokan jöttek a templomba. Annyira el voltak egymással foglalva, hogy féltettem őket az agyontaposástól. Most egy harmadik nőstény is beleelegyedett a harciba. A küzdelem még hevesebb volt, mint az előbbi. Így tartott ez vagy tiz-tizenkét percig. Azután elcsendesedtek. Hanem annyi bizonyos, hogy a verébgavallérok egy cseppet sem voltak udvariasak, pedig a harc, úgy hiszem, valamelyik feketemellényes Don Juan miatt folyhatott! És eszembe jutott Vergilius verse: »Tantaene animis caelestibus irae?«
Lakatos Vincze.

Milne Edwards hírneves párisi tanár szakkönyvtárát árverezték nem régen. A zoológiai munkák legnagyobb részét az angol, amerikai tudósok és könyvkereskedők vásárolták meg. Az ornithológiai könyvek és folyóiratok közül pedig a legbecsesebbeket a bolgár fejedelem szerezte meg a szófiai múzeum könyvtára számára.

Majom mint váltóór. Maritzburg mellett Délafrikában 1895-ig egy teljesen szelid, szabadon járó-kelő nagy pávián volt látható, mely egy váltóórnek tulajdonát képezte. Gazdája megtanította arra, hogy szolgálatát teljesítse. A majom várt, míg a közeledő vonatot észrevette, akkor odafutott a váltóhoz, kinyitotta, felült az emelőre és addig várt, míg a vonat elrobogott, mire a váltót megint bezárta. Híven és pontosan teljesítette kötelességét, de az utazóközönség, különösen az idegenek, félték, mivel egy pávián mégsem tekinthető felelős alkalmazottnak, miért is munkásságát beszüntették.

Az ember által kiusztított állatok száma évről-évre aránytalan gyorsasággal növekedik. A labradori récze, *Camptolaemus labradorius*, ma már csak mintegy 36 kitömött példányban létezik az ó- és új-világ nagyobb muzeumaiban. A legutolsó élő példányt 1878-ban lőtték le. A *Phalacrocorax perspicillatus* Ázsiának északi partján nagy számmal fordult elő és Pal-

las szerint 1741-ben a Behring-szigeten nagyon közönséges volt. Száz évre azonban a friss hús után annyira áhítozó tengerészek teljesen kiusztították. Más nem maradt ránk, mint 4 kitömött bőr és 23 csontocsk a nyilvános gyűjteményekben.

Hasonlatosság madaraink énekében. Mikor a tavaszi nap-sugár lombra fakasztotta a picziny rügyeket, midőn zümmögő férgék töltik be a virágillattól bódító levegőt, dalversenyre kelnek az erdők s berkek szárnyas lakói, hogy lélekemelő énekükkel adózzanak a nagy természet ura előtt, ki oly bölcsen gondoskodott ő róluk is. Ha közelebbi vizsgálódásunk tárgyává tesszük e nemes versenyt, csakhamar észre kell vennünk, hogy éneklésükben, vagy hangszólásukban nem csupán az egy családhoz tartozóknál, de igen sok esetben a távolesőknél is van valami hasonlatosság, mely harmóniájánál fogva annál magasabbra teszi koncertjükét. A barátka-poszáta (*Sylvia atricapilla*), midőn énekstrófájára kezd, mintha a kis poszáta (*Sylvia curruca*) kótájából énekelne. De strófája végén messzire eltér attól s a magyar fülemüle bájos énekét próbálja megközelíteni. Az énekes rigó (*Turdus musicus*) zenéje hasonló a fekete rigóéhoz (*Turdus merula*); a karvaly-poszátáé (*Sylvia nisoria*) a kerti poszátáéhoz felette hasonló. A lomb közt röpködő sisegó fűzike (*Phylloscopus sibilator*) gyors pittyegése közel áll a sordély (*Emberiza calandra*) egyszerű szerelmi énekéhez. A nyaktekercs (*Yunx torquilla*), mintha az ő családjához messze távol eső kék vércse (*Cerchneis vespertinus*) vijjogását utánozná. Mikor a batla (*Plegadis falcinellus*) »kraa« mély hangján megszólal, a magasban keringő holló jut eszembe. A gúnyolódo gezenek (*Hypolais hypolais*) talán a nád közt élő foltos sitke (*Calamodius schoenobaenus*) volt énekmestere. A hegyi erdőnek nagy tehetségű dalosa, az erdei pacsirta (*Alauda*) a magyar fülemile melódiáit megközelítően hirdeti a magasban. Mindezek a madarak énekük hasonlatosságát a természetből nyerik, annélkül hogy egymás énekére valamikor átalakító hatással bírtak volna. Vanak azonban avi-faunánknak oly tehetségű madarai is, melyek úgy a fogságban, mint a szabadban is a legkülönbözőbb madárhangokat képesek elsajátítani. A tövis-szűrő gébics (*Lanius colurio*) fiatal korában oly zseniális zenei tehetség, hogy fogságban az erdei pinty, a pacsirta- és poszáta-félék, sőt az énekes rigó énekét is eltanulja. Szabadban a kis őrgébics (*Lanius minor*) utánozza ügyesen az erdei pinty, füstí fecske, házi veréb hangszólásait. A csilpcsalp fűzike (*Phylloscopus acredula*) »bűi« »bűi« hangján megszólal az erdei pinty, a kerti rozsdafarkú s a szén-czinege. A vetési varju (*Corvus frugilegus*) a héja szavával sokszor megjijezti társait. Többször hallottam, amint a szén-czinege (*Parus maior*) a házi veréb és a füstí fecske veszélyt jelző hangját a családásig híven utánozta. Ki hitte volna, hogy még a vérengző karvaly is (*Accipiter nisus*) kultiválja a madárzenét, pedig fel van jegyezve irodalmunkban, hogy egy alkalommal a nőstény sárgarigó, majd a tenyőrigó csacsogását s a fenyves rigó kerregő szavát félreismerhetetlenül imitálta. *) Madaraink közt azt hiszem, mégis legnagyobb plagizátor az őrgébics (*Lanius excucitor*). A múlt évben Kolozsvárt, amint a város melletti tavak körül sétálgattam, a közeli galagonyabokron egy ily fajta *Lanius* kötötte le figyelmemet, amint a nem messzire leszállt búbos pacsirta hívó hangjára felelgetett; ebbe azonban csakhamar beléunt s a hím sárgarigó »fio-filio« fütyszavát kezdte híven utánozni s végül a mezei veréb csiripelésben találta gyönyörűségét. Erre egész csapat veréb gyült körülötte össze, hogy elismerésüknek adjanak kifejezést. Hej pedig tudom, sokszor visszaél a kis szárnyas rabló a verebek eme bizalmával!

Tarján Tibor.

Értesítés. A Magyar Ornithológiai Központ a folyó év kezdetével a vallás- és közoktatásügyi ministeri tárcza ügyköréből a földművelésügyi ministeri tárcza ügykörébe helyeztetett át s ebből folyólag folyó évi május hó elején a Nemzeti Múzeum épületéből új helyiségbe — a VIII. ker., József-körút 65. számú épület I. emeletébe — költözött át.

*) Lakatos K.: „A Természet” I. évf. XX.